

diff Udtryk for denne Parlamentarisme, som Noget kan være. Hvad vil Ligeberettigelse sige, naar der tales om to Ting med absolut forskjellige Opgaver og absolut forskjellig Magt? Det er slet ingen Ting; det er som sagt et raat juridisk Udtryk for den Tanke, at Landsthinget er blevet noget mere selvstændigt, end det var. Jurister ere i det Hele Folk, der gjøre mest Fortræd i denne Verden, navnlig naar de faae med Forsatningspørgsmaal at gjøre; dem burde de holdes i absolut Afstand fra. Saadant et Ord som: „Thingenes Ligeberettigelse“ har som Stikord gjort uendelig Fortræd, det har bildt Landsthingets Venner ind, at der virkelig er Noget, der hedder saa, at det er i den Retning, man skulde arbejde, og det er blevet en Etikette overfor Folkethinget, der har forbitret Landsthinget, og paa den anden Side har det hidset Folkethinget op, thi det er ingen korrekt Etikette. Folkethinget har ikke blot som den almindelige Valgrets Ting den største Chance for at blive et fylldigt Udtryk for den offentlige Mening i Landet og derigjennem faae den største moraliske Berettigelse og Vægt, saaledes at det til Iyvende og sidst bliver den Stærkeste, men det har ogsaa formelt Rettigheder, der give det et præ fremfor Landsthinget, navnlig med Hensyn til Finantslovsbehandlingen. At det kun staar i en eller to Paragrafer, betyder ikke Noget, det kommer ikke an paa Antallet af Paragraferne, men paa Vægten af Rettighederne, og det at behandle Finantsloven først giver et stort Fortrin. Ligeberettigheden er en af de Ubudteter, der ere blevne stukne ud, et af de daarligere Stikord, der have gjort uendelig Fortræd; det er en Misforstaaelse. Men dertil svarer naturligvis en Misforstaaelse, som er kommen fra Folkethingets Side, hvad jeg aldeles ikke bestrider, og som har fundet Tilhængere ogsaa i Befolkningen, en Misforstaaelse, som sætter Landsthingets Stilling for lavt. Der er ingen Tvivl om, at ogsaa Folkethinget har undertiden brugt Udtryk, som ikke vare saa let forstaaelige under en saa ophidset Situation, som man var i, og som maaste maatte give og virkelig gav Anledning til berettiget Misforstaaelse af Folkethingets virkelige Hensigt baade hos Landsthinget og hos Publikum. Det kan ikke bestrides, men alle disse Misforstaaelser vare Frugter af Forsatningen af 1866, af den nye, forandrede Situation, som den førte med sig, baade for Folkethinget, som det gjaldt om at gjøre til saa Lidt som muligt, og for Landsthinget, som det gjaldt om at gjøre saa stort som muligt. Og der er kun eet Middel til at løse Misforstaaelsen, det er Forhandling, men,

mine Herrer, ikke Forhandling om alle mulige rimelige og urimelige Lovforslag, alle umulige, mere eller mindre uforstandige Forslag til Grundlovsforandringer, men Forhandling mellem Parterne, der ikke forstaa hinanden, om det, man ikke vil forstaa. Alt det Andet er en af vore underlige parlamentariske Recepter. En Mand har rigtig sagt den sande og rigtige Ting, at naar to Mænd ikke forstaa hinanden, skulde de forhandle. Det er imidlertid et Stikord, dette at forhandle; det at forhandle tro Mange er et Universalmiddel, de ville bilde sig og Andre ind, at fordi vi begyndte at forhandle, kom alle mulige Love ud, om usøjdhgige Skibe, om Kvægepest og om alt Andet i Verden, saa skulde vi komme til at forstaa hinanden, men Forhandling er ikke saadant et Hæveri, at fordi man begyndte at forhandle, f. Ex. om Gardinerne i denne Sal — man kan lige saa godt forhandle derom som om det Andet — skulde Alt gaa. Nei, Forhandlingen maa være Forhandling mellem de Parter, der ikke forstaa hinanden, om det, de ikke ville forstaa; det maa være Forhandlingens Gjenstand. Men lad os ikke springe for hurtigt til Forhandling, lad os gjøre os det klart, at Forhandling er ikke den eneste Veie, ad hvilken saadanne Misforstaaelser kunne løses. Der er flere Veie; vor Forsatning angiver, indeholder i sig flere Veie, der kunne gaas, og hvorigjennem man kan bringe Fred og Forstaaelse til Veie. Desværre er ingen af dem gaaet endnu, men det udelukker ikke, at de kunne gaas, heller ikke, at de burde være gaaede.

Der er for det Første Kongemagten. Jeg tillod mig at antyde før, at Kongemagten har en noget anden Stilling efter Forsatningen af 1866 end efter Forsatningen af 1849, og jeg antydede med det Samme, at jeg mener ikke, at derne Stilling er rigtig opfattet af dem, der sige, at Kongen er det egentlige Lyngdepunkt, der skal angive Retningen. Det er Altsammen absolutistiske Reminiscenser, men Absolutismen er nu en Gang forbi, deraf er der ikke noget mere hos os. Grundlaget for vor Retstilstand er ikke Absolutisme med hist og her paaløstrede parlamentariske Stumper som Ornamenteer, men Grundlovens § 2, at Kongen og Rigsdagen skulde gaa Haand i Haand, ellers sker der Intet i Landet. Det er det ny Grundlag, og ved det er der ingen Plads til nogenjombelt absolutistisk Opfattelse af Kongemagten. Paa den anden Side vilde det imidlertid være aldeles absurd at paastaa, at Kongen efter Forsatningen af 1866 ikke skulde være Andet end en parlamentarisk Væser. Kongen er, det indrømmer jeg, i enhver Forsatning, der kun har een dominerende Magt, ikke Andet